2024/2380

10.10.2024

EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING (EU) 2024/2380

af 11. april 2024

med bemærkningerne, der er en integrerende del af afgørelsen om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling for regnskabsåret 2022

EUROPA-PARLAMENTET,

— der henviser til sin afgørelse om decharge for gennemførelsen af budgettet for fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling for regnskabsåret 2022,

— der henviser til forretningsordenens artikel 100 og bilag V,

— der henviser til betænkning fra Budgetkontroludvalget (A9-0095/2024),

A. der henviser til, at fællesforetagendet for europæisk højtydende databehandling (EuroHPC), beliggende i Luxembourg, i oktober 2018 blev oprettet for perioden indtil den 31. december 2026 ([1]);

B. der henviser til, at Rådet i juli 2021 vedtog en ny oprettelsesforordning, som forlængede fællesforetagendets levetid og udvidede dets ansvarsområde under den flerårige finansielle ramme (FFR) for 2021-2027 indtil den 31. december 2033 ([2]);

C. der henviser til, at det nye arbejdsprogram for 2021 og 2022, herunder nye aktiviteter og finansiering som fastsat i den nye oprettelsesforordning, først blev vedtaget af fællesforetagendets bestyrelse i december 2021, og at dette forsinkede gennemførelsen af aktiviteter, udviklingen af interne kontrolaktiviteter og rekruttering;

D. der henviser til, at fællesforetagendet er et offentlig-privat partnerskab, som gør det muligt at samle ressourcer fra Unionen, deltagende stater og private medlemmer til udvikling og idriftsættelse af højtydende databehandling i Europa;

E. der henviser til, at dets medlemmer er Unionen, repræsenteret ved Kommissionen, de deltagende stater og tre private medlemmer, nemlig den europæiske teknologiplatform for HPC-værdi, sammenslutningen Big Data Value Association og European Quantum Industry Consortium;

F. der henviser til, at de deltagende stater og private medlemmer i henhold til forordning (EU) 2018/1488 først skulle bidrage til administrationsomkostningerne fra og med 2024; der henviser til, at dette blev ophævet ved den nye forordning (EU) 2021/1173, og at administrationsomkostningerne siden august 2021 dækkes af Kommissionens finansielle bidrag på Unionens vegne (under Horisont 2020 og Connecting Europe-faciliteten 1);

G. der henviser til, at fællesforetagendet under FFR for 2021-2027 modtager betydeligt flere støttemidler fra Horisont Europa, programmet for et digitalt Europa og Connecting Europe-faciliteten til støtte for erhvervelsen og udviklingen af højtydende databehandling og kvantecomputere samt til opgraderingen og driften af infrastruktur til supercomputere;

H. der henviser til, at fællesforetagendet i sine årsregnskaber bør give relevante oplysninger om medlemmernes bidrag på programniveau med henblik på at øge gennemsigtigheden; der henviser til, at fællesforetagendet for hvert program, som det opererer under, frem til årets udgang bør fremlægge alle relevante oplysninger, som medlemmerne har stillet til rådighed, herunder de lovbestemte bidragsmål for det pågældende program, omfanget af de modtagne bidrag og omfanget af de retlige forpligtelser; der henviser til, at fællesforetagendet fortsat bør forbedre gennemsigtigheden;

([1]) Rådets forordning (EU) 2018/1488 af 28. september 2018 om oprettelse af et fællesforetagende for europæisk højtydende databehandling (EUT L 252 af 8.10.2018, s. 1).
([2]) Rådets forordning (EU) 2021/1173 af 13. juli 2021 om oprettelse af et fællesforetagende for europæisk højtydende databehandling og om ophævelse af forordning (EU) 2018/1488 (EUT L 256 af 19.7.2021, s. 3).

Generelt

1. noterer sig, at Revisionsretten i sin beretning konstaterer, at fællesforetagendets regnskab for det år, der afsluttedes den 31. december 2022, i alt væsentligt giver et retvisende billede af dets finansielle stilling pr. 31. december 2022 og af resultaterne af dets transaktioner, pengestrømme og bevægelser i nettoaktiver i det afsluttede regnskabsår, i overensstemmelse med dets finansforordning og de regnskabsregler, som Kommissionens regnskabsfører har fastlagt; bemærker desuden på baggrund af Revisionsrettens beretning, at de underliggende transaktioner i alt væsentligt er lovlige og formelt rigtige;

2. glæder sig over fællesforetagendets mål og rolle i forbindelse med udviklingen af et supercomputerøkosystem i Europa;

3. bemærker imidlertid, at Revisionsretten vurderede risikoen vedrørende ansættelsesprocedurernes lovlighed og formelle rigtighed i fællesforetagendet som mellemhøj som følge af behovet for hurtigt at ansætte et stort antal medarbejdere med henblik på at kunne varetage de udvidede ansvarsområder og sine aktiviteter under FFR for 2021-2027;

4. bemærker desuden, at risikoen i forbindelse med fællesforetagendets kontraktlige aktionsudgifter af Revisionsretten blev vurderet som mellemhøj på grund af dets komplekse udbudsprocedurer ved kontrakter af høj værdi;

Budgetmæssig og økonomisk forvaltning

5. bemærker, at det disponible betalingsbudget for 2022 ([3]) beløb sig til 629,9 mio. EUR (348,2 mio. EUR i 2021), og at den disponible budgetmæssige forpligtelse beløb sig til 1 374,5 mio. EUR (753,4 mio. EUR i 2021); bemærker, at det disponible budget omfatter uudnyttede bevillinger fra tidligere år, som fællesforetagendet har genopført på indeværende års budget, formålsbestemte indtægter og omfordelinger til det følgende år;

6. bemærker, at Revisionsretten kategoriserer risikoen for budgetforvaltningen som værende middelhøj på grund af den komplekse og langvarige anskaffelsesproces for supercomputere;

7. bemærker, at den lave gennemførelsesgrad i 2022 for såvel forpligtelses- som betalingsbevillingerne til aktionsudgifter, som skyldes den komplekse og langvarige anskaffelsesproces for supercomputere, udgjorde henholdsvis 79 % og 24 % (2 % og 47 % i 2021) ([4]) — og for så vidt angår administrationsbudgetterne — at fællesforetagendet kun gennemførte 45 % af sine forpligtelsesbevillinger til administrationsudgifter og 37 % af sine betalingsbevillinger til administrationsudgifterne;

8. noterer sig risiciene i forbindelse med programgennemførelsen for de private medlemmer på grund af den høje risiko for, at fællesforetagendet ikke når minimumsbidragsmålene inden afslutningen af Horisont 2020-programmet; forstår, at de lavere gennemførelsesgrader ifølge fællesforetagendet skyldes de deltagende staters deltagelse;

9. bemærker, at fællesforetagendet i 2022 kun gennemførte 45 % af sine forpligtelsesbevillinger til administrationsudgifter og 37 % af sine betalingsbevillinger til administrationsudgifter, dels på grund af den delvise gennemførelse af dets rekrutteringsplan for 2022, og dels fordi det ikke i tilstrækkelig grad tog højde for omfordelingen af de betydelige uudnyttede betalingsbevillinger fra de foregående år, da det planlagde sit budget for 2022; forstår, at den sene vedtagelse af fællesforetagendets nye oprettelsesforordning gjorde det umuligt at nå dets ambitiøse rekrutteringsplan;

10. er enig med Revisionsretten i, at fællesforetagendet bør udarbejde en handlingsplan med en tidsplan for, hvornår gennemførelsen af de projekter, der er godkendt under tidligere FFR'er, kan afsluttes;

([3]) Det samlede budget omfatter driftsbudgettet (anvendes til finansiering af udvalgte projekter) og administration (anvendes til finansiering af programkontorets aktiviteter) — Konsolideret årlig aktivitetsrapport for 2022.

([4]) Den meget lave gennemførelsesgrad for forpligtelsesbevillinger på driftsbudgettet for 2021 skyldtes hovedsageligt den forsinkede oprettelse af fællesforetagendet under FFR'en for 2021-2027 og den omstændighed, at Kommissionens og de deltagende staters overførsel af 700 mio. EUR til fællesforetagendet først fandt sted i december 2021.

11. er bekymret over, at Revisionsretten vurderede, at oplysningerne om medlemmernes bidrag på programniveau var utilstrækkelige;

12. bemærker, at de indregnede bidragsbeløb pr. medlemskategori (Unionen og private medlemmer) i fællesforetagendets årsregnskab for 2022 udviser en betydelig forskel, som skyldes, at kontantbidrag fra Unionen valideres og indregnes, når de i begyndelsen af projektgennemførelsen udbetales til fællesforetagendet, mens medlemmernes bidrag i naturalier først anerkendes efter validering af de afholdte og anmeldte udgifter i forbindelse med projektgennemførelsen; er bekymret over, at forskellen mellem de bogførte EU-kontantbidrag på den ene side og bidragene i naturalier på den anden side ikke blev tilstrækkeligt adresseret i fællesforetagendets 2022-årsregnskab, hvilket kan gøres bedre i fremtiden ved at give information om fællesforetagendets medlemmers retlige forpligtelser ved årets udgang i form af underskrevne tilskudsaftaler og kontrakter; glæder sig over fællesforetagendets tilsagn om fuldt ud at adressere problemet i næste års årsregnskab;

13. opfordrer fællesforetagendet til at give vigtige oplysninger om medlemmernes bidrag på programniveau, idet disse er relevante for at informere fuldt ud om fællesforetagendets resultater ved årets udgang; noterer sig især, at fællesforetagendet ikke sammenlignede de bidrag, som det under hvert program modtog fra hver medlemskategori frem til årets udgang, med de lovbestemte bidragsmål for det pågældende program;

14. er bekymret over Revisionsrettens konstatering af, at de private medlemmer ikke vil nå deres minimumsbidragsmål ved afslutningen af programmets gennemførelse ([5]);

15. glæder sig over, at fællesforetagendet ved udgangen af 2022 havde indgået forpligtelser for hele det beløb på 526 mio. EUR, som udgør det maksimale operationelle EU-bidrag til underskrevne tilskudsaftaler og kontrakter under Horisont 2020-programmet og Connecting Europe-faciliteten (CEF 1); noterer sig med bekymring, at der af dette beløb skal betales ca. 266,3 mio. EUR (50,6 %) i de kommende år i relation til projekter, der endnu ikke er afsluttet;

16. bemærker, at de deltagende stater ved udgangen af 2022 havde indgået kontraktlige forpligtelser for 447,3 mio. EUR vedrørende fællesforetagendets Horisont 2020- og CEF 1-aktiviteter; bemærker, at de deltagende stater for så vidt angår disse forpligtelser anmeldte finansielle bidrag til fællesforetagendet på 124,8 mio. EUR til de pre-exaskalasupercomputere ([6]), som fællesforetagendet selv indkøber, og bidrag i naturalier på 38 mio. EUR til værtsenhedernes driftsomkostninger; noterer sig desuden, at de deltagende stater derudover betalte 48,2 mio. EUR direkte til kontrahenterne vedrørende de petaskalasupercomputere, der indkøbes af fællesforetagendet og de deltagende stater i fællesskab; bemærker, at den resterende difference mellem forpligtelserne og de anmeldte bidrag skyldes, at de deltagende stater først bogfører og rapporterer deres omkostninger til fællesforetagendet, når de støttede Horisont 2020-projekter er afsluttet;

17. noterer sig imidlertid, at fællesforetagenets private medlemmer ved udgangen af 2022 havde ydet 11 mio. EUR (2,6 %) i bidrag i naturalier til Horisont 2020-projekter, hvilket er langt under de private medlemmers minimumsmål på 420 mio. EUR ([7]), som skal nås inden Horisont 2020-programmets afslutning; bemærker, at Revisionsretten konstaterede, at fællesforetagendets nuværende finansieringsordninger vedrørende Horisont 2020-tilskudsforanstaltninger kun giver private medlemmer mulighed for at yde bidrag i naturalier til én projekttype (innovationsprojekter, begrænset til 30 % af projektomkostningerne); noterer sig, at fællesforetagendets finansieringsordninger derfor ikke kunne mobilisere bidrag i naturalier fra de private medlemmer på et niveau, der svarede til det mål vedrørende Horisont 2020-programmet, der er fastsat i dets oprettelsesforordning;

18. frygter, at den betydelige reduktion af de private medlemmers bidrag i naturalier til fællesforetagendets operationelle aktiviteter udgør en risiko for den samlede gennemførelse af fællesforetagendets del af Horisont 2020-programmet for forskning og innovation;

([5]) For at give et fuldstændigt billede af fællesforetagendets resultater i forbindelse med Horisont 2020-programmet og CEF 1 er det også nødvendigt at tage højde for det aktuelle niveau af operationelle forpligtelser, der påhviler dets medlemmer som fastlagt i underskrevne tilskudsaftaler og kontrakter.

([6]) Exaskala-databehandling henviser til computersystemer, der er i stand til at beregne mindst »1018 IEEE 754 Double Precision (64-bit) -operationer« (multiplikationer og/eller tilføjelser) pr. sekund. Der er tale om en målestok for en supercomputers ydeevne.

([7]) Minimumsmålene er fastsat i forordning (EU) 2021/1173.

19. er enig med Revisionsretten i, at fællesforetagendet for at sikre, at dets private medlemmers bidragsmål nås under FFR for 2021-2027, årligt bør overvåge de private medlemmers individuelle opnåelse af bidragsmålene på grundlag af en strategisk programgennemførelsesplan;

20. bemærker, at fællesforetagendet i henhold til Rådets forordning (EU) 2021/1173 ([8]) skal gennemføre projekter til en værdi af 7 mia. EUR, hvoraf 3 mia. EUR bør komme fra de deltagende stater, og 900 mio. EUR skal komme fra private medlemmer i form af kontant- og naturaliebidrag; glæder sig over denne betydelige stigning på ca. 1,4 mia. EUR i forhold til tidligere FFR; beklager imidlertid, at der er en høj risiko for, at fællesforetagendet ikke vil nå de private medlemmers bidragsmål i henhold til den nye oprettelsesforordning, eftersom dets finansieringsordninger forbliver uændrede under FFR for 2021-2027; opfordrer Kommissionen til at revurdere gennemførligheden af de nuværende bidragsmål fra de private medlemmer i den nye oprettelsesforordning;

Udbud og personale

21. er bekymret over, at fællesforetagendets langvarige proces for anskaffelse af supercomputere, som skal være i overensstemmelse med EU's finansforordning, i væsentlig grad påvirkede gennemførelsen af driftsbudgettet for 2022; forstår, at forsinkelser hos værtsenheder og problemer vedrørende levering af væsentlige komponenter også bidrog til den lave gennemførelsesgrad;

22. bemærker, at den lavere gennemførelsesgrad for forpligtelsesbevillingerne til aktionsudgifter skyldtes, at fællesforetagendet ikke kunne indgå en vigtig samlet forpligtelse i forbindelse med en aftale om lokaler til exaskalacomputere på grund af forsinkelser i forhandlingsprocessen med den deltagende stat og værtskonsortiet;

23. bemærker endvidere, at hovedårsagerne til den lave gennemførelsesgrad for driftsbudgettet var i) forsinkelser i færdiggørelsen af pre-exaskalasupercomputerne, som forhindrede gennemførelse af mellemliggende betalinger vedrørende fællesforetagendets driftstilskud, ii) forsinkelser i forbindelse med indkøbet af supercomputere, som forhindrede de relaterede forfinansieringsbetalinger, iii) udsættelse af CEF 2-indkaldelsen vedrørende hyperkonnektivitet til 2023 på grund af behovet for en forundersøgelse og iv) forsinkelser i støttemodtagernes omkostningsanmeldelser i forbindelse med igangværende forskningsaktiviteter;

24. noterer sig på grundlag af Revisionsrettens beretning, at Kommissionens Interne Revisionstjeneste (IAS) foretog en begrænset gennemgang af fællesforetagendets forvaltning af menneskelige ressourcer i 2022; bemærker med hensyn til rekrutteringsplanlægningen, at det i gennemgangen blev rapporteret, at fællesforetagendet manglede en dokumenteret analyse af ressourcebehovene, som var baseret på en solid forudgående vurdering af arbejdsbyrden, så det bedre kunne prioritere de planlagte ansættelser;

25. bemærker, at fællesforetagendet som reaktion herpå i december 2022 udarbejdede en handlingsplan, som IAS anså for at være passende;

26. bemærker, at fællesforetagendets personaleantal under FFR for 2021-2027 blev fastsat i de finansieringsoversigter, der indgår i Kommissionens forslag til en ny oprettelsesforordning ([9]); noterer sig desuden, at fællesforetagendet med henblik på at udnytte ca. 7 mia. EUR under FFR for 2021-2027 fik tildelt 39 nye stillinger, som skulle besættes senest i 2023;

27. bemærker med bekymring, at fællesforetagendet ved udgangen af 2022 kun havde rekrutteret otte medarbejdere og 20 ved midten af 2023 og derfor ikke opfyldte sit rekrutteringsmål ([10]) for 2022; bemærker, at Revisionsretten mener, at denne situation havde en negativ indvirkning på gennemførelsen af administrationsbudgettet for 2022; glæder sig imidlertid over kønsfordelingen blandt fællesforetagendets personale i 2022;

([8]) Den nye oprettelsesforordning ophævede deltagerlandenes og de private medlemmers forpligtelse til at bidrage til administrationsomkostningerne.

([9]) COM(2020)0569.

([10]) Ifølge den konsoliderede årlige aktivitetsrapport for 2022 var der 24 fuldtidsansatte, herunder den administrerende direktør, pr. 31. december 2022.

28. bemærker, at andelen af kontraktansatte ved udgangen af 2022 fortsat var høj og udgjorde 70 %;

29. understreger, at manglen på nøglepersonale kan indvirke negativt på fællesforetagendets forretningskontinuitet og opfyldelsen af dets mål, navnlig i betragtning af dets projekters meget tekniske karakter og behovet for højt kvalificeret personale med meget specifik viden;

Forvaltnings- og kontrolsystemer

30. bemærker med hensyn til udgifter, der medfinansieres af Horisont 2020 og Horisont Europa, at det er Kommissionens GD RTD's fælles revisionstjeneste, der er ansvarlig for de efterfølgende revisioner; bemærker, at fællesforetagendet for så vidt angår medfinansierede Horisont 2020-udgifter (afregninger og endelige betalinger) rapporterede en repræsentativ fejlfrekvens på 2,3 % og en restfejlfrekvens på 1,9 % ([11]);

31. opfordrer fællesforetagendet til i sit interne kontrolsystem at medtage specifikke efterfølgende revisioner af CEF-medfinansierede udgifter til anskaffelse af supercomputere; bemærker endvidere, at der i forbindelse med Horisont Europa-programmet endnu ikke er foretaget efterfølgende revisioner, da de første mellemliggende betalinger først forventes i 2024;

32. noterer sig på baggrund af Revisionsrettens beretning, at fællesforetagendet udførte ad hoc risikobaseret forudgående kontrol vedrørende risikable projekter, og at det ved udgangen af 2022 endnu ikke havde indført en struktureret risikobaseret tilgang til forudgående kontrol, og bemærker navnlig, at fællesforetagendet ikke havde tilpasset den forudgående kontrol til de højrisikofaktorer, der blev identificeret ved hjælp af målrettede risikovurderinger; bemærker endvidere, at fællesforetagendet ikke havde udarbejdet interne praktiske retningslinjer for, hvordan risikobaseret overvågning gennemføres, herunder instrukser om, hvordan personalet bør anvende risikostyringsmodulet i COMPASS ([12]);

33. er enig med Revisionsretten i, at fællesforetagendet bør indføre en struktureret risikobaseret tilgang til forudgående kontrol, som dækker relevante projekt- og støttemodtagerrelaterede risici; er endvidere enig i, at fællesforetagendet bør udarbejde interne praktiske retningslinjer for, hvordan risikobaseret overvågning skal foretages på projekt- og støttemodtagerniveau, og hvordan personalet skal anvende risikostyringsmodulet i COMPASS;

34. bemærker med bekymring, at Revisionsrettens detaljerede analyse af en stikprøve af fællesforetagendernes tilfælde af styrket overvågning afslørede flere svagheder, som forhindrede effektiv og produktiv overvågning; bemærker endvidere, at der i fællesforetagendet ikke var fastsat specifikke kontrolforanstaltninger vedrørende de konstaterede risici, og at der ikke var fastsat en frist for deres gennemførelse;

35. støtter Revisionsrettens vurdering af, at fællesforetagendet bør sikre, at alle foranstaltninger vedrørende styrket overvågning ledsages af specifikke kontrolforanstaltninger vedrørende de konstaterede risici, og at der foretages opfølgning inden for en forud fastsat frist;

36. henleder opmærksomheden på den omstændighed, at støttemodtager- og/eller projektstrukturen i fællesforetagendet er blevet ændret betydeligt under Horisont Europa-programmet, f.eks. med hensyn til forøgelsen af antallet af SMV'er, nye aktører og større konsortier samt kravet om kun at anvende åbne indkaldelser af forslag til Horisont Europa-aktiviteter; understreger derfor, at de risikofaktorer, der blev konstateret i tidligere programmer, derfor muligvis ikke længere er relevante, og at der kan opstå nye risikofaktorer;

([11]) På grund af manglen på relevante udgifter, den lave risiko for de gennemførte transaktioner og manglen på resultater fra efterfølgende revisioner vedrørende tilskud blev der ikke rapporteret nogen fejlforekomst for Horisont Europa og programmet for et digitalt Europa i 2021;

([12]) Kommissionens e-tilskudssystem.

Opfølgning på tidligere års bemærkninger

37. noterer sig, at de »bemærkninger«, som Revisionsretten har anført i årsberetningen om fællesforetagenderne, rent faktisk ikke fastsætter en tidsfrist for anbefalingerne; bemærker, at Revisionsretten følger op på disse bemærkninger hvert år ved at vurdere deres status som »udestående« eller »afsluttet«;

38. bemærker, at kun to ud af de ni bemærkninger, som Revisionsretten fremsatte i 2020 og 2021, er afsluttet;

39. bemærker, at de resterende bemærkninger vedrører i) validering og attestering af bidrag i naturalier, ii) ansættelse af personale, iii) lave bidrag fra private medlemmer og iv) lave gennemførelsesgrader m.fl.;

40. bemærker, at fællesforetagendet i sit svar anerkender Revisionsrettens bemærkninger og vil adressere spørgsmålene i årsregnskabet for 2023.